

**Základní škola a Mateřská škola
Dolní Radechová**

**Školní vzdělávací program pro školní družinu
při ZŠ a MŠ Dolní Radechová 2023/2024**

Vzdělávací program školní družiny obsahuje

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika a cíle výchovně vzdělávací činnosti
3. Materiální, ekonomické a personální podmínky
4. Organizace činnosti školní družiny
5. Podmínky k přijímání žáků a průběhu vzdělávání
6. Úplata za školní družinu
7. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
8. Vnitřní řád školní družiny
9. Práva a povinnosti žáků, jejich zákonných zástupců a pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole
10. Podmínky zacházení s majetkem školní družiny
11. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků a jejich ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí
12. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky s přiznaným podpůrnými opatřeními, pro žáky nadané a mimořádně nadané
13. Formy vzdělávání
14. Délka a časový plán vzdělávání
15. Obsah vzdělávání
16. Forma hodnocení
17. Ochrana osobních údajů

1. Identifikační údaje

**Název školy: Základní škola a Mateřská škola Dolní Radechová, okres Náchod,
Náchodská 85, 549 11 Dolní Radechová**

Ředitel školy: Mgr. Eva Hrabová

Kontakt: 491 424 739, reditel@zsdolniradechova.cz

Kapacita: 30 dětí

2. Charakteristika a cíle výchovně vzdělávací činnosti

Zájmové vzdělávání ve školní družině nabízí dětem podnětné a obsahově zajímavé činnosti. Obohacuje jejich denní program o různé výchovné, vzdělávací, zájmové, rekreační a odpočinkové aktivity, umožňuje zábavnou formou přípravu na vyučování. Školní družina vytváří pro všechny děti vhodné příležitosti k seberealizaci, poskytuje možnosti k jejich emocionálnímu a sociálnímu rozvoji.

Cíle zájmového vzdělávání:

- všestranný rozvoj osobnosti dítěte a jeho schopnosti
- získávání vědomostí, dovedností, vhodných postojů a návyků
- vytváření úcty k ověřeným hodnotám ve společnosti
- upevňování pozitivních citových vztahů a vzájemné úcty
- rozvoj schopnosti tolerance, spolupráce a pomoci druhým
- poskytování rozmanitých námětů pro naplňování volného času
- utváření pozitivního vztahu k životu, schopnosti nepodléhat negativním jevům a vlivům
- rozvíjení kladného postoje k životu

Tyto cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb...školského zákona ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 27/2016 Sb., „INKLUZE“, odpovídají cílům daným ŠVP ŠD a ŠVP pro ZV ZŠ a MŠ Dolní Radechová – Učíme se pro budoucí život.

Cílem zájmové výchovy ve školní družině je připravovat děti pro aktivní život ve stávající společnosti a prostřednictvím jednotlivých činností rozvíjet u dětí souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot – klíčové kompetence důležité pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý, probíhá

a postupně se dotváří na všech stupních vzdělávání a v dalším průběhu života. Za klíčové kompetence jsou považovány tyto kompetence:

Komunikativní – žák je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuze v závislosti na svém věku a možnostech.

Sociální a personální - podílí se na utváření příjemné atmosféry při hře ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Občanské - respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.

Kompetence k řešení problémů - vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, samostatně řeší problémy.

Kompetence pracovní - využívá znalosti a zkušenosti získané v různých vzdělávacích oblastech v zájmu, orientuje se v základních aktivitách

Kompetence k učení - poznává smysl a cíl učení, umí posoudit vlastní pokrok, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení

3. Materiální, ekonomické a personální podmínky

Školní družina má k dispozici pro svou činnost jednu samostatnou místnost. Je vybavena nábytkem, hrami a hračkami, které jsou pravidelně obnovovány. V místnosti mají děti k dispozici koberec a matrace, které využívají k relaxačním činnostem. K zábavě i vzdělávání slouží společenské hry, hračky, sestavy stavebnic (Lego a jiné). K zájmovým činnostem (pohádky, písničky, audioknihy) je k dispozici notebook, CD přehrávač. Děti mohou využívat prostory 1. ročníku nebo také počítačovou učebnu v budově školy v nižším patře. K rekreační činnosti školní družiny slouží školní zahrada s herními prvky, hřiště vedle zahrady a blízké lesy a louky. K míčovým a jiným sportovním hrám jsou využívány sportovní hala a hřiště u sportovní haly.

Ekonomické podmínky školní družiny: spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu Obce Dolní Radechová určeného pro ZŠ a MŠ. Pomůcky na výrobky používají žáci zčásti vlastní /nůžky, tužky, lepidla, pastelky, atd./, materiál je pak hrazen z neinvestičních nákladů. Prostředky na mzdu vychovatele sleduje a každoročně přehodnocuje podle aktuálního stavu žáků v ŠD ředitelka školy, prostředky jsou poskytovány MŠMT prostřednictvím krajského úřadu. Mzdové náklady na asistentku jsou hrazeny prostřednictvím podpůrných opatření, která jsou zahrnuta v prostředcích MŠMT poskytovaných krajským úřadem. Dopravu,

vstupné a další výdaje spojené s mimořádnými výlety si hradí žáci sami podle včasného rozpočtu akce nebo z projektů. Akci povoluje na základě žádosti vychovatele ředitelka ZŠ.

Personální podmínky školní družiny: vychovatel ŠD splňuje vzdělání pedagogického směru obor vychovatelství, zařazen dle kategorizace, každoročně se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogů, využívá samostudium dle zákona č. 563/2004 Sb. k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD. Vychovatel vede potřebnou dokumentaci ŠD, matriku ŠD, tvoří roční plán družiny a týdenní plány v sounáležitosti s rozvrhy hodin žáků daných tříd. Asistentka pedagoga ve školní družině splňuje vzdělání pedagogického směru absolvováním kurzu pro asistenta pedagoga. Má také dokončený kurz pro chůvy. V případě onemocnění učitele, jsou vychovatel i asistentka schopni zajistit potřebný dohled, spolupracují s vedením školy a třídními učiteli. Oba pedagogové podporují všeobecný rozvoj žáků, vedou žáky ke vztahu ke své obci a rozvoji venkova.

4. Organizace činnosti školní družiny

Provoz školní družiny začíná denně v 6:45 hodin ráno do 7:45 hodin a poté 11:45 do 15:45 hodin. Po dohodě s vyučujícími si vy nebo asistentka jejich dozoru během oběda ve školní jídelně. Po ukončení stravování převádí děti do svých oddělení, kde probíhají řízené zájmové činnosti. Pokud děti navštěvují zájmové kroužky zřízené v rámci školy, přebírají si je jejich vedoucí ve školní družině, kam je po skončení kroužku opět přivedou. Ve svých odděleních zůstávají děti až do svého odchodu domů. Děti si do 15:45 h din odvádí rodiče nebo odcházejí na základě písemného sdělení rodičů.

Kapacita školní družiny je 30 žáků.

Zápisy do dokumentace, vzdělávací práce, sběr přihlášek, vybírání poplatků, omluvenky apod. zajišťuje vychovatel.

5. Podmínky k přijímání žáků a průběhu vzdělávání

Vyhláška č. 74/2005 Sb. stanoví podmínky přijímání účastníků zájmového vzdělávání. Žáci jsou přijímáni na základě podané a řádně vyplněné přihlášky (zápisní lístek) od druhého dne zářijového týdne daného školního roku

Přihláška je platným dokumentem školského zařízení, osobní data žáků se zapisují do školní matriky vedené podle školského zákona.

Přednostně jsou přijímáni žáci 1., 2. a 3. ročníku.

V přihlášce rodiče uvedou údaje o žákovi, zdravotní stav a telefonní kontakt, odchody žáka v jednotlivých dnech a způsob odchodu žáka. Také uvedení rodného čísla je údajem nepovinným. Omluvení nepřítomnosti, změnu odchodů či odhlášení žáka ze ŠD, podají rodiče vychovateli písemně. Řádná docházka žáka je uvedena v přehledu VVP.

Podmínkami ukončení docházky ve školní družině jsou: není-li za dítě uhrazen poplatek za školní družinu, nesplňuje-li podmínky docházky, soustavné narušování řádu školní družiny. Docházku ve školní družině ukončuje ředitel písemně po předchozím upozornění zákonných zástupců. Ukončení výuky a vzdělávání je ukončeno spolu s odchodem žáka ze školní družiny. Pravidelně končí závěrečným školním rokem (pokud tomu není jinak např. odhlášením). Žák odchází s nabytými vědomostmi, dovednostmi a návyky. Vyloučení žáka ze ŠD je krajním řešením při závažném porušení kázně, pořádku a při ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních žáků. Rodičům se sděluje písemnou formou vedením školy.

6. Úplata za školní družinu

Úhrada neinvestičních výdajů je stanovena směrnicí č.15/2005 (aktualizovaná v roce 2010, 2013 a v roce 2016) ZŠ a činí **100,- Kč** měsíčně na žáka. Platba se hradí v daných cyklech: **září - leden a únor - červen a to hotově třídním učitelům.**

7. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Vnitřní řád školní družiny je doplňkem školního řádu a obsahuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při zájmovém vzdělávání. S vnitřním řádem školní družiny a s bezpečností dalších využívaných prostor při zájmovém vzdělávání jsou děti seznamovány opakovaně při zahájení konkrétních činností zájmového vzdělávání. Záznamy o poučení jsou součástí třídní knihy.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při zájmovém vzdělávání jsou také ošetřeny v Informacích pro rodiče o školní družině, kterou zákonní zástupci každoročně podepisují a které se pravidelně aktualizují. Tyto informace obsahují pomůcky do družiny: vhodné oblečení a obuv (podle aktuálního ročního období a počasí, pracovní oděv na výtvarné činnosti, zákaz nošení vlastních hraček, zákaz používání elektronických zařízení). S vnitřním řádem, který podmínky BOZ rozšiřují, se můžou zákonní zástupci seznámit na webových stránkách školy.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje při dodržování podmínek hygienických: zdravé prostředí užívaných prostor – odpovídající osvětlení, teplo, větrání, čistota, vhodný nábytek, bezpečné pomůcky, dostupnost prostředků první pomoci, vhodná skladba zaměstnání – střídání odpočinkových, zájmových a rekreačních činností.

Podmínky psychosociální: klidné prostředí a příznivé sociální klima – úcta, tolerance, spolupráce, uznání, pomoc druhým, věková přiměřenost vzdělávacích činností v souladu s individuálními možnostmi dětí, činnost opírající se o zájmy dětí, ochrana před násilím, šikanou a dalšími pedagogickými jevy, včasná informovanost, spoluúčast dětí i rodičů na činnosti školní družiny.

8. Vnitřní řád školní družiny

Činnost ŠD

Činnost družiny se řídí školním vzdělávacím programem ZŠ a ŠD, celoročním plánem ŠD, skladbou zaměstnání a rozpracováním do týdenních plánů. Výchovná a vzdělávací činnost družiny je dána prostorem a může být ovlivněna počasím. Činnost ŠD je též omezena odchodem dojíždějících žáků na autobusové spojení. ŠD slouží převážně k odpočinku a k rekreaci žáka po vyučování, vyžití v přírodě a na školní zahradě, k rozvíjení dovedností žáka a podle zájmu rodičů k přípravě na vyučování nebo k sebevzdělávání.

Žáci ve školní družině mají možnost podílet se na přípravě vystoupení pro veřejnost a své výtvarné práce vystavovat v prostorách ZŠ a školní vývěsce pro obec. Žákům je umožněno využívat inventář ŠD. V případě jeho úmyslného poškození však zákonný zástupce škodu hradí. Pomůcky na činnost si hradí žáci samostatně, výrobky zhotovené v ŠD náleží žákům. Žáci mohou se svolením vychovatele využívat školní počítačovou techniku s připojením k internetu.

Provoz a umístění školní družiny

Školní družina je otevřena denně od pondělí do pátku, a to od 6:45 - 7:45 hodin (ranní) a od 11:40 do 15:45 (odpolední).

Hlavní řízená činnost ŠD (program) probíhá především v pátek. Tento den máme vyhrazený čas 13:00 - 15:30, kdy zák. zástupci děti nevyzvedávají. Máme tak více času na aktivity, procházky a činnosti nejsou narušovány odchody dětí. Zbývající dny PO-ČT je v ŠD věnován volnočasovým aktivitám a činnostem žáků. Hlavně z důvodů odchodů na různé kroužky ve škole i mimo ni.

Třída školní družiny je umístěna v podkroví ve 2. patře budovy školy. V dopoledních hodinách v určité dny slouží i jako třída pro vyučovací hodiny některých ročníků.

Při odpočinkové a sportovní činnosti využívá ŠD školní vhodné obecní cesty a lesy v okolí obce.

Přihlášky a platba za ŠD

ŠD je určena žákům **především 1. - 2. ročníku** (může být doplněna žáky 3. ročníku) kteří podali písemnou přihlášku do ŠD **do pátého pracovního dne měsíce školního roku**. Přihlásit nebo odhlásit se lze v průběhu školního roku.

Přednost je dána žákům nižších ročníků a jejich sourozencům, dojíždějícím žákům (dojíždějící žáci mají možnost vyčkat nejbližšího spoje)

Docházka, omlouvání nepřítomnosti a vyzvedávání ze ŠD

Nepřítomnost či odhlášení žáka ze ŠD podají rodiče písemně spolu s žádostí o vrácení poplatku. Vyloučení ze ŠD je krajním řešením při porušování kázně, pořádku a při ohrožování zdraví

a bezpečnosti ostatních žáků. Zákonným zástupcům se sděluje písemnou formou vedením školy.

Docházka do ŠD je stanovena dobou uvedenou zákonnými zástupci na přihlášce ŠD, případně je možné ji v průběhu roku písemně změnit. Žák svůj příchod a odchod hlásí vychovateli nebo doзору, bez svolení neopouští družinu. V daném čase odchodu opouští ŠD a šatnu ZŠ sám nebo s rodiči. V případě, že je ŠD v učebně, rodiče si vyzvedávají žáka přímo v učebně, do budovy školy jsou vpuštěni vychovatelem pomocí školního videotelefonu.

Dočasně mohou být do ŠD umístěni žáci, kteří do ní nejsou přihlášení, např. při mimořádné žádosti rodičů (není-li překročena kapacita ŠD), při dělených hodinách a při neplánovaně přerušené výuce. Nepřítomnost, nemoc nebo změnu odchodu žáka ze ŠD hlásí rodiče písemně vychovateli.

Pokud si žáka zákonný zástupce **nevyzvedne ve stanovené době**, ponechá jej vychovatel v ŠD do příchodu rodičů **nejdéle však do 15:45 hodin**. Poté vychovatel kontaktuje zákonné zástupce nebo osoby jimi pověřené pro vyzvedávání žáka z družiny (používá telefonické kontakty, které zákonní zástupci uvedli na přihlášce ŠD pro tyto účely). Nereagují-li zákonní zástupci nebo jimi pověřené osoby na těchto telefonických kontaktech, vychovatel je povinen kontaktovat pracovníky **Orgánu sociálně-právní ochrany dětí**, kteří si dítě vyzvednou.

Po 4. vyučovací hodině převezme vychovatel žáky v jídelně školy. Žáci končící 5. vyučovací hodinou dochází do ŠD ihned po obědě. Pokud se v rámci činnosti ZŠ žák nemůže ihned po obědě dostavit do ŠD, situaci nahlásí včas vychovateli. Žáci, kteří navštěvují školní zájmové kroužky, vyzvedne vedoucí kroužku ve školní družině a po ukončení zájmové činnosti je opět předá vychovateli. Vzhledem k plánovaným činnostem jsou **časy odchodů ze ŠD od 12:00 - 13 hodin a od 14:30 hodin, v pátek od 15:20 hodin**.

9. Práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců, pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole

Práva žáků

- a) na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou
- b) na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek
- c) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich výchovy a vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje, žák má právo sdělit svůj názor vychovateli/ce ŠD, řediteli školy, žák musí svůj názor vyjádřit vhodnou formou, která neodporuje zásadám slušnosti
- d) odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře
- e) žáci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí

f) ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti

Povinnosti žáků

- a) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
- b) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob
- c) své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku
- d) zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo
- e) chodit do školní družiny podle zápisového lístku a účastnit se činností organizovaných školní družinou
- f) zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením
- g) přezouvat se a přezůvky udržovat ve stavu, který neohrožuje jejich zdraví

Žáci nesmějí

- a) nosit do školní družiny cenné věci
- b) nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob.
- c) pořizovat nahrávky (video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby
- d) před ukončením pobytu ve školní družině z bezpečnostních důvodů opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky ŠD
- e) používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen

Práva a povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci účastníků mají právo

- na informace o průběhu vzdělávání svého dítěte
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich dětí, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost
- požádat o uvolnění účastníka z výuky podle pravidel tohoto řádu

Zákonní zástupci mají povinnost

- zajistit, aby účastník docházel řádně do školní družiny, pokud se přihlásil
- informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích účastníka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání - dokládat důvody nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem - oznamovat školní družině údaje nezbytné pro školní matriku (§28 odst. 2 a 3 školského zákona) a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost a účastníka, a změny v těchto údajích

Vztahy účastníků a zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky školy

Pedagogičtí pracovníci školského zařízení vydávají účastníkům a zákonným zástupcům účastníků pouze takové pokyny, které bezprostředně souvisí s plněním školního vzdělávacího programu, školního řádu a dalších nezbytných organizačních opatření.

Všichni zaměstnanci školy budou účastníky chránit před všemi formami špatného zacházení, sexuální násilím, využíváním. Budou dbát, aby nepřicházeli do styku s materiály a informacemi pro ně nevhodnými. Nebudou se vměšovat do jejich soukromí a jejich korespondence. Budou účastníky chránit před nezákonnými útoky na jejich pověst. Zjistí-li, že dítě je týráno, krutě trestáno nebo je s ním jinak špatně zacházeno, spojí se se všemi orgány na pomoc dítěti. Speciální pozornost budeme věnovat ochraně před návykovými látkami.

Informace, které zákonný zástupce účastníka poskytne do školní matriky nebo jiné důležité informace o účastníkovi (zdravotní způsobilost,) jsou důvěrné a všichni pedagogičtí pracovníci se řídí se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Účastník zdraví v budově a na školních akcích pracovníky školy srozumitelným pozdravem. Pracovník školy účastníkovi na pozdrav odpoví.

Není přípustné a odporuje to i Úmluvě o právech dítěte (čl. 16), aby zákonný zástupce kontaktoval jiné dítě bez přítomnosti jeho zákonného zástupce v prostorách školského zařízení a projednával s ním jeho chování.

Vývěska ŠD zveřejněná na viditelném místě v šatně slouží zákonným zástupcům a dalším osobám ke zveřejnění vnitřního řádu školy a družiny, k prezentaci výrobků a výtvorů žáků, ke zveřejňování termínů akcí, k informacím o vhodném oblečení dětí do místnosti i ven, k vyvěšování textů písní a dalších materiálů. Dále jsou informace vyvěšovány na webových stránkách školy <http://www.zsdolniradechova.cz/>. Informace o ŠD, plánovaných akcích, chování žáků aj. sděluje vychovatel také na třídních schůzkách nebo písemně. Konzultační schůzku lze dohodnout telefonicky či osobně s vychovatelem v době mimo provoz ŠD. Další informace je možné získat od ředitelky ZŠ a MŠ Dolní Radechová. Stížnosti se řeší v rámci směrnice č. 18 k vyřizování stížností.

10. Podmínky zacházení s majetkem školní družiny

- a) Žáci jsou povinni zacházet s vybavením školní družiny šetrně

- b) místnost školní družiny i své místo udržovat své místo udržují v čistotě a pořádku
- c) majetek školní družiny chrání před poškozením
- d) majetek školní družiny nesmějí žáci odnášet domů
- e) v případě úmyslného poškození majetku školní družiny budou rodiče vyzváni k jednání o náhradě způsobené škody

11. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků a jejich ochrana před sociálně logickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Žáci jsou o chování a bezpečnosti ve školní družině poučeni vždy na začátku školního roku nebo preventivně či následně při nevhodném chování nebo úrazu v průběhu školního roku a mimořádně také při akcích školní družiny mimo budovu školy. Žáci dodržují zásady bezpečnosti při hrách venku i v herně, pravidla dopravní kázně, zásady hygieny, dbají na prevenci úrazů, zejména dodržují zákaz manipulace s elektrickými zařízeními, zákaz manipulace s nebezpečnými a neznámými předměty. Při práci používají bezpečné nástroje k tomu určené. Žáci nenosí do ŠD věci, které by mohly ohrozit zdraví své a ostatních dětí, nenosí také cenné nebo nevhodné předměty a předměty či oblečení, které propagují rasismus, alkohol nebo drogy. Dbají též na bezpečnost v silničním provozu při příchodu nebo odchodu ze školní družiny. Nemoc, zranění nebo úraz v ŠD okamžitě hlásí vychovateli. V případě vážného zranění zajistí vychovatel řádné ošetření přivoláním lékaře a ihned informuje zákonné zástupce žáka. Úrazy jsou zaznamenány v knize úrazů a zákonným zástupcům se tyto informace sdělují ústně či písemně v závislosti na jejich závažnosti. Informace o závažnějších úrazech (s absencí ve škole) jsou podle zákona elektronicky hlášeny ČŠI. Náhla nemoc, bolest nebo nevolnost jsou rodičům ihned sděleny telefonicky.

Žák svůj příchod (i odchod) vždy hlásí vychovateli. Na odpolední činnost se převlékne v šatně do sportovního oblečení a zapojí se do činnosti v ŠD. Na vycházky a školní zahradu nosí oblečení k tomu určené podle ročního období a podle počasí. Účastní se činnosti spolu s ostatními žáky, např. vycházky, hry, či zájmové činnosti. K ostatním žákům ve družině se chová kamarádsky, nevyvolává konflikty. Problémy (zdravotní nebo jiné, zejména ubližování) vždy hlásí.

Při styku s ostatními dospělými v budově školy i na veřejnosti zachovává pravidla slušného chování. Žák se v rámci družiny může připravovat na vyučování, jestliže s tím souhlasí zákonný zástupce a také pokud tato příprava nezasahuje do plánované činnosti ŠD. Při pobytu v učebně výpočetní techniky se žák chová ukázně a podle pokynů dozoru. Při odchodu ze školní družiny se žák převlékne a následně odchází sám nebo s doprovodem ze ZŠ.

Na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se bere ohled. Žáci se k sobě chovají ohleduplně, bez jakéhokoliv násilí nebo omezování osobní svobody. Vzájemně si pomáhají. Je zakázáno nošení, distribuce a zneužívání návykových látek. Projevy šikany, násilí a diskriminace jsou zakázány a jsou důvodem pro ukončení docházky ve školní družině ze strany školy.

12. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky s přiznaným podpůrnými opatřeními, pro žáky nadané a mimořádně nadané

K usnadnění integrace / inkluze do běžného oddělení školní družiny bude žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně podle charakteru jejich znevýhodnění věnována zvláštní pozornost podle doporučení školského poradenského zařízení (KPPP, SPC, PPP aj.). Snížená sociální adaptabilita a potřeba intenzivní péče v některé oblasti bude vyžadovat přizpůsobení prostředí, forem a obsahu činnosti tak, aby byl takovému žákovi umožněn osobnostní a sociální rozvoj.

Informace o správném zařazení žáka uvedou zákonní zástupci do zápisního lístku ŠD nebo případně sdělí informace vychovateli a doloží Doporučením školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

Nadaným a mimořádně nadaným žákům bude školní družina v rámci svých možností nabízet další doplňkové aktivity na rozvoj jejich schopností a zájmů. V rámci volných činností ve školní družině může být žáků se SVP věnována individuální péče např. i ve formě intervence nebo pomoci s vypracováním domácích úkolů, budou-li s tím zákonní zástupci souhlasit. Do intervenční skupiny či reedukační skupiny může být přijato maximálně **5 žáků se SVP nebo žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními III. – V. stupně.**

13. Formy vzdělávání

Dle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., vykonává školní družina pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost v jednom oddělení naplněném do počtu 30 žáků s maximálně 5 - ti žáky se speciálními vzdělávacími potřebami či žáky **s přiznanými podpůrnými opatřeními II. – V. stupně. Za každého žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními III. – V. stupně se poníže počet žáků v ŠD o jednoho.**

Školní družina vykonává činnost zpravidla ve dnech školního vyučování. Po projednání se zřizovatelem může ředitel činnost školní družiny v době školních prázdnin stanovit, ovšem s ohledem na ekonomickou rentabilitu.

Formy vzdělávání jsou ve školní družině zejména tyto

1. Pravidelná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost
2. Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a rekreační činnost
3. Nabídka spontánních činností
4. Odpočinkové činnosti

5. Příprava na vyučování

6. Organizace kroužků školní družiny

ŠD nabízí spontánní činnosti a aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu. Školní družina pořádá besedy, exkurze, výlety, vystoupení pro veřejnost, návštěvy výstav a pobyty mimo místo školského zařízení. V rámci fyzického a psychického rozvoje žáků, dává ŠD možnost zapojení žáků do různých sportovních a zájmových aktivit, soutěží a akcí. Sem patří deskové hry, hlavolamy, rébusy, pracovní listy, polytechnické aktivity se stavebnicemi, výtvarné aktivity, sportovní činnosti, společenské hry, vyprávění, čtení, aktivity s filmy a pohádkami, projektové dny zaměřené na různé vzdělávací oblasti a kompetence.

14. Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP ŠD je zpracován rámcově a vychází z ŠVP pro ZV ZŠ a MŠ Dolní Radechová.

Každoročně je aktualizován roční plán ŠD, který je rozdělen do měsíčních cyklů. Týdenní plán je přizpůsoben aktuálním možnostem s ohledem na celkový roční plán.

Školní vzdělávací program školní družiny je vytvořen pro žáky prvního stupně základní školy. Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení i kroužků zájmového vzdělávání je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Obsahuje výběr možných témat, která mohou být zvolena, propojována nebo přesouvána během dlouhodobé docházky účastníků a podle struktury obou oddělení.

15. Obsah vzdělávání

Je tvořen dle podmínek typu školy - malotřídní ZŠ 1. stupeň s MŠ a ŠJ, s ohledem na umístění školy - obecní ZŠ a MŠ a s ohledem na dojíždění žáků. Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům pořádaných ve škole a mimoškolním zájmovým útvarům žáků. Činnost je zohledněna věkově i časově.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vychází z požadavku

- pedagogického ovlivňování volného času (vychovatel/ka navozuje a motivuje činnosti)
- dobrovolnosti (jednotlivé činnosti děti vykonávají na základě motivace a vzbuzeného zájmu dobrovolně)
- zajímavosti (činnosti jsou voleny pestré a přiměřené věku a schopnostem dětí)
- aktivity (střídání různých činností umožňuje všem dětem prožívat úspěch)
- citlivosti (snahou je poskytovat dětem kladné emoce z aktivit, pochval a překonávání překážek)
- seberealizace (při různých činnostech děti poznávají a rozvíjejí své možnosti a schopnosti a vytvářejí si žádoucí sociální kontakty)

Vzdělávací oblasti, které jsou pravidelně aktualizovány a konkretizovány v programu ŠD

1. Místo kde žijeme

Domov: okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahů k rodině, výroba dáreků pro členy rodiny, kontakt s rodinou.

Škola: vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole, prezentace školy (besídky, chování mimo školu, veřejné akce).

Obec, kde žijeme: důležitá místa v obci, spolupráce s místními organizacemi, doprava, důležité nebo známé osoby.

Podpora vztahu k našemu regionu - ukázka důležitých míst, povídání o zajímavých událostech spojených s historií i současností. Všeobecný a v některých případech i hlubší přehled o místě, kde žijeme.

Naše vlast - besedy a exkurze ve spolupráci se ZŠ na rozvoj občanského cítění a vlastenectví.

Vytváření vlastního názoru na historickou i současnou důležitost naší země. Podpora kladných vjemů, odbourávání negativních věcí především z médií.

2. Lidé kolem nás

Soužití lidí - v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura – etnika.

Chování mezi lidmi - pravidla slušného chování, pravidla školy, školní družiny, řešení vztahů dětí ve školní družině.

Vlastnictví - soukromé, školní, zacházení s vlastními věcmi/cizími věcmi.

Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dětí /povinnosti.

3. Lidé a čas

Správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času. Při sportu, pohybu, návštěva muzeí a památek, rozdělení ročních období do zájmových aktivit.

4. Rozmanitost přírody

Tematické vycházky do okolí školy a blízkých lesů, práce s přírodním materiálem, výchova k ekologii, podílení se na sběru starého papíru, uvědomění si důležitosti třídění odpadů, poučné besedy o přírodě.

5. Člověk a jeho zdraví

V návaznosti na učivo rozvíjet zkušenosti s ošetřením nemocného nebo zraněného, naučit používat potřebná telefonní čísla a učit se, jak zavolat pomoc, četba z knihy, podíl na minimálním preventivním programu školy.

16. Forma hodnocení

Při činnosti školní družiny je užíváno zejména tohoto hodnocení:

- slovní
- vzájemné (vrstevnické hodnocení)
- sebehodnocení (autoevaluace)
- průběžné
- po každé činnosti

17. Ochrana osobních údajů

Za ochranu osobních údajů dle nařízení EU odpovídá ředitel školy. Nápomocnou osobou ředitele při práci s osobními údaji je pověřenec na ochranu osobních údajů.

ZŠ a MŠ Dolní Radechová si je vědoma dodržování zásad souvisejících s obecně platným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje na zápisním lístku a přihlášce do ŠD budou zpracovány ZŠ a MŠ Dolní Radechová, jako správcem osobních údajů v souladu s článkem 13 GDPR.

Dolní Radechová, 7. 9. 2016

Vypracoval: Michal Hurdálek

Aktualizováno v Dolní Radechové dne: 1. 9. 2023

Mgr. Eva Hrabová